

КОМПАРАТИВНІ КОНСТРУКЦІЇ ЯК ЕКСПЛІКАТОРИ ЕМФАЗИ У ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ

Хома Володимир Петрович,

доктор філософії,

доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів

Львівського національного університету імені Івана Франка

ORCID ID: 0000-0003-3548-7149

У статті досліджується ефективність використання комплексу порівняльних (компаративних) конструкцій (компаративем) як засобів вираження емпізи в англійському художньому дискурсі. Будучи ефективною лінгвістичною універсальною та інтенсифікувальним феноменом, емпіза не лише забезпечує емоційне увиразнення висловлення, а й реалізовує естетичну та емотивну функції, надаючи художньому твору необхідного емоційно-експресивного забарвлення. Встановлено, що у рамках художнього дискурсу емпіза досягається використанням компаративних емпітичних конструкцій (моделей), які відображають індивідуальний авторський стиль, що визначається контекстом і смисловим навантаженням певного слова, речення чи тексту загалом. Емпітична експресія у художньому тексті експлікується на всіх мовних рівнях та корелюється за допомогою комбінації різноманітних лексичних, граматичних, графічних та синтаксичних засобів, що у своєму взаємозв'язку і взаємозалежності якнайповніше реалізують імпліцитний лексико-семантичний потенціал та формують цілісну емоційно забарвлену картину у контексті полотна художнього твору. Неабиякою експресивною здатністю до відтворення емоційного стану, почуттів, уявлень та думок авторів і персонажів у рамках художніх (образних) порівнянь володіють порівняльні (компаративні) емпітичні конструкції, у структурі яких містяться такі компоненти, як суб'єкт (Tenor), об'єкт (Vehicle), основа (Ground) і показник (Marker). Разом із тим наявність у компаративемі всіх чотирьох елементів не є обов'язковою практикою, оскільки більшість стилістично-продуктивних індивідуально-авторських емпітичних моделей мають імпліцитну природу й характеризуються унікальністю, непередбачуваністю та асоціативністю. Констатовано, що в англійському науково-фантастичному дискурсі переважають компаративемі, у яких суб'єктом порівняння виступає людина, її зовнішній та внутрішній світ, об'єктом можуть бути різного роду природні та надприродні предмети і явища дійсності, тоді як основу становлять, в основному, один чи кілька консеквентних прикметників або прислівників.

Ключові слова: емпіза, художній дискурс, експлікація, художні порівняння, порівняльні (компаративні) емпітичні конструкції, контекст, структурні компоненти компаративної конструкції.

Khoma Volodymyr. Comparative constructions to explicate emphasis in fictional discourse

The article deals with the effective use of a range of comparative emphatic constructions as a means of expressing emphasis in the English fictional discourse. Emphasis is an effective linguistic category and an amplifying phenomenon. It doesn't only emotionally highlight the expression but also carries out aesthetic and emotive functions imparting an essential emotional and expressive meaning to the work of fiction. It was ascertained that within fictional discourse, an emphasis is achieved via the use of comparative emphatic constructions (models) which represent the essence of the author's individual style. The latter is formed by the context and semantic meaning of a particular word, a sentence or a text in general. Emphatic expressiveness in fiction is displayed on each language level and realized by the method of combination of multitudinous lexical, grammatical, graphic and syntactic means. Being interrelated and interdependent they most fully unlock an implicit lexical and semantic potential and create an integral emotional and expressive picture within the canvas of a work of fiction. In the context of fictional (imaginative) comparisons, comparative emphatic constructions consist of such structural components as subject (the Tenor), object (the Vehicle), basis (the Ground) and indicator (the Marker), and they represent emotional states, feelings, conceptions and ideas of authors and characters. Most individual author's emphatic models have an implicit nature and are characterized by their uniqueness, unpredictability and associativity. It is ascertained that the subject of the comparative constructions in the English science fiction is predominantly represented by a human, one's inner

or outer world, while the object is expressed by natural or supernatural phenomena, materials, religious terms, food & beverages and others. The main characteristic of the basis is that it comprises one or several consequent adjectives or adverbs.

Key words: *emphasis, fictional discourse, explication, fictional comparisons, comparative emphatic constructions, context, structural components of comparative construction.*

Вступ. Категорія емпізи та специфіка механізмів її експлікації у художньому дискурсі стають дедалі популярнішим об'єктом дослідження у мовознавстві й літературознавстві XXI століття. Дослідження цього феномену пояснюється наявністю широкого асортименту підсилювальних засобів, які роблять мову полотна художнього твору емотивно маркованою. Незважаючи на ретельну розробленість категорії емпізи та сукупності способів її вираження у вітчизняному і зарубіжному лінгвістичному середовищі (І. Білецька, Л. Білоконенко, О. Валько, А. Загнітко, І. Кондратюк, І. Корунець, Ю. Павловська, О. Панченко, О. Селіванова, Д. Станко, М. Холодницька, В. Чабаненко, R. Quirk та інші), її інтерпретація, ґрунтовна категоризація емпітичних конструкцій та виявлення й аналіз особливостей їх реалізації у творах різних жанрів літератури досі залишаються не досить вивченими, систематизованими та висвітленими.

Мета дослідження полягає у встановленні й аналізі емпітичних компаративем як прийомів інтенсифікації емоційної виразності у художньому дискурсі на матеріалі англійської науково-фантастичної літератури. Об'єктом дослідження виступає категорія емпізи, матеріалізована у полотні художнього дискурсу, а предметом – конфігурація компаративних емпітичних конструкцій у композиції мови науково-фантастичного тексту. Завдання розвідки полягає у дослідженні феномену емпізи та розкритті продуктивного потенціалу компаративних моделей її експлікації в англійських науково-фантастичних художніх творах.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом поточного дослідження слугували англійські науково-фантастичні твори, з яких за допомогою методу суцільної вибірки дібрано взірці застосування розмаїтих порівняльних (компаративних) емпітичних конструкцій. Крім того, у рамках цієї розвідки використовувалися методи інтерпретаційного, лінгвістичного і комунікативно-функціонального аналізу, а також дескриптивний метод.

Результати. Як відомо, головним і найскладнішим завданням автора є перманентний пошук найоптимальніших і найпродуктивніших способів привернення уваги читача до конкретної події чи висловлення, що є квінтесенцією ефективності індивідуального авторського стилю. Окрім іншого, у рамках художнього дискурсу цієї цілі можна досягнути за допомогою використання різноманітних порівняльних емпітичних моделей з метою підсилення емоційно-експресивного забарвлення, що робить художній твір як більш цікавим і пізнавальним для читачів, так і ціннішим і перспективнішим для студіювання мовознавцями та літературознавцями.

Емпіза, як комплексна лінгвістична універсальність, репрезентується через емоційно-експресивну акцентуацію певного елемента висловлювання або його смислових відтінків різноманітними засобами [14, с. 9], які реалізують свій лексико-семантичний потенціал на різних рівнях мови. Така категорія забезпечує об'єктивну властивість мовних одиниць передавати іманентний предметно-логічний зміст із підвищеною виразністю [2, с. 231], надаючи висловленню необхідної чіткості й зрозумілості.

У царині художнього дискурсу емпіза отримує втілення у категорії емпітичних фігур – комплексу різноманітних засобів мови, що наділені особливою виразною силою і мають сміливу значеннєву фактуру [2, с. 201–202], а також використовуються з метою актуалізації, інтенсифікації й акцентуалізації як окремих компонентів висловлення, так і цілих речень у ролі експлікантів стану, почуттів та емоцій авторів і персонажів.

У контексті художнього твору емпіза виконує здебільшого естетичну та емотивну функції, додаючи висловленню глибини, інтенсивності та значного емоційно-експресивного забарвлення, сприяючи передачі комунікативних інтенцій мовця та забезпечуючи досягнення необхідного примножувального ефекту.

Загальновідомо, що відповідно до способу творення емпітичності у рамках різних

мовних рівнів прийнято виокремлювати лексичні, граматичні, графічні та синтаксичні засоби вираження емпізи. Кожна категорія засобів має власний набір інструментів та механізмів і характеризується індивідуальними особливостями застосування й оригінальним продуктивним потенціалом відтворення емпітичного задуму автора.

Разом із тим доцільно зауважити, що у сучасному художньому дискурсі все частіше спостерігається так зване «стирання» чітких меж між різними категоріями засобів експлікації емпітичних конструкцій, що проявляється у «безпосередній залежності від конкретного контексту і необхідного смислового навантаження того чи іншого слова чи висловлення» [3, с. 104] у письмовому полотні художнього твору як прояву унікального індивідуального стилю автора.

Серед багатства експресивних засобів у рамках науково-фантастичної літератури порівняльні (компаративні) емпітичні конструкції володіють істотною мультиплікативною здатністю до відтворення станів, почуттів, уявлень і думок як авторів, так і персонажів художніх творів більш точно та емоційно [11, с. 304]. Варто наголосити, що, на відміну від звичайних (класичних) порівнянь, які передбачають зіставлення двох і більше суб'єктів, об'єктів чи явищ, що належать до одного рівня чи класу, з одночасним виокремленням спільних рис або відмінностей між ними, ключовою метою художніх (образних) порівнянь є компарація віддалених між собою одиниць, які перебувають на абсолютно різних щаблях і характеризуються індивідуально-авторською формально-граматичною репрезентацією у художньому дискурсі.

Погоджуємося з витлумаченням Н. Шатіловою художнього порівняння як «сутнього мовно-виражального засобу художнього тексту, що репрезентує майстерність автора експресивізувати цілісні образи засобами асоціативного зіставлення» [13, с. 96]. Разом із тим наділення порівняння пізнавальними, естетичними, лінгвокогнітивними та мовностилістичними функціями перетворює його у рамках полотна художнього твору на один із провідних продуктивних засобів текстотворення [6, с. 159].

З урахуванням комплексності й багатоаспектності лінгвістичної природи художніх

порівнянь у дослідницьких студіях (В. Кухаренко [17], Л. Голоюх [4], Н. Шаповалова [12] та ін.) викристалізовується чітка чотириконтентна логіко-граматична модель порівняльної (компаративної) конструкції – компаративеми [5; 6; 7; 8; 9; 10], яка, за аналогією з аналізом метафоричних конструкцій, зокрема містить такі структурні компоненти:

1) *Tenor* – суб'єкт (предмет) порівняння (компаратив), тобто суб'єкт, об'єкт чи явище, що підлягає порівнянню; іншими словами, характеристики якого потрібно пізнати чи розкрити за допомогою іншого (компаратора);

2) *Vehicle* – об'єкт (образ) порівняння (компаратив), тобто суб'єкт, об'єкт чи явище, з яким порівнюється компаратив; іншими словами, який володіє яскраво вираженими і добре відомими для дослідника характеристиками;

3) *Ground* – основа (ознака) порівняння, тобто одна або кілька характеристик як засаднича база чи підґрунтя, за допомогою і на підставі яких відбувається порівняння компаранта і компаратора;

4) *Marker* – формальний показник порівняльних відношень, тобто засіб мовного оформлення порівняльної семантики, який забезпечує реалізацію компаративного змісту в умовах специфічних семантичних відношень між компарантом і компаратором задля підтримання цілісності всієї моделі порівняння.

Маркери компаративних відношень у рамках лексико-семантичних порівняльних конструкцій зазвичай варіюються у межах категорій «схожості» – «відмінності» та можуть бути представлені у художньому дискурсі «одинами лексичного, словотвірного, морфологічного та синтаксичного» [5, с. 86] мовних рівнів. Слід зазначити, проте, що не завжди у структурі компаративеми у художньому творі наявні всі чотири її компоненти, оскільки деякі з них можуть бути відсутніми й носити імпліцитний характер. Такого типу порівняння мають здебільшого індивідуально-авторську природу і призначені для забезпечення стилістичного ефекту непередбачуваності, унікальності, акцентуалізації на асоціаціях, які суперечать раціональному мисленню [4].

Емоційно-експресивний характер порівнянь породжує уявлення, думки, почуття, внаслідок яких одне уявлення, почуття

викликає інше [7, с. 49]. Семантика образу порівняння часто передає абстрактне емоційне значення лексем і прагматично формує певну асоціацію, як у прикладі: “*The sky overhead was strewn with stars, vast swathes of them, bright and numerous as sequins sewn into a ballgown. Catey had a dress like that from Monsoon, I thought. She was going to wear it to the prom*” [15, с. 144], в якому нічне небо асоціюється з елегантною та розкішною довгою сукнею, призначеною для офіційних заходів, а зорі – з яскравими численними блискітками, які прикрашають цю сукню широкими смугами.

У контексті твору важкий внутрішньо-психологічний стан та настрої персонажа підсилюється уведенням почуттєво-виразного порівняння “*The wind also brings a stream of autumn leaves down from the trees; it looks as though the trees are crying*” [16, с. 164], у якому опадання осіннього листя з дерев асоціюється з персоніфікованими характеристиками об’єктів природи, а саме те, що вітер зриває осінні листя з дерев, виглядає так, наче дерева плачуть.

Часто у художньому дискурсі суб’єктом порівняння виступає людина, її зовнішні та внутрішні риси, тоді як об’єкт розкривається за допомогою широкого спектра природних та надприродних предметів та явищ дійсності, зокрема предметів, речовин, матеріалів, релігійних термінів, їжі, напоїв тощо, наприклад:

– «людина – страва»: “*I was just a DCI then, he said. Green as pea soup*” [15, с. 408];

«людина – плоть та нутрощі»: “*Wigner’s arc dropped him directly in front of the closest gun, which pulverized him instantly as soon as he fell into firing range. He dropped as a pile of meat and entrails*” [18, с. 291];

– «людина – пекло»: «“*What you want? He looked nervous as hell*» [19, с. 71]; “*Hoppo had been mad as hell when Johnny landed the Kuala Lumpur contract, and Selena was glad*” [15, с. 323].

Разом із тим викристалізовується низка лексико-семантичних компаративних моделей, у яких суб’єктом порівняння виступають процеси і явища, пов’язані з внутрішнім світом людини, зокрема:

– «гнів – багаття»: “*She imagined Julie’s rage as a bonfire, and herself dancing in the embers and laughing with the sheer*

uncomplicated joy of having her back” [15, с. 79];

– «думка – стічні води»: “*Almost certainly both – my mind was already about as clear as sewage and getting more tangled all the time*” [19, с. 226];

– «очі – місяць»: “*The waves parted in front of me and I rocketed past hundreds of eyes all open as wide as the moon*” [19, с. 305].

Більшість індивідуально-авторських компаративних емоційних конструкцій у науково-фантастичному дискурсі є трикомпонентними, тобто містять суб’єкт, об’єкт та основу. Остання не лише виступає сполучною ланкою між двома першими елементами, але й насичує образністю й контекстуалізує розгорнуті компаративами, наділяючи їх значною емоційно-аксіологічною експресивністю. Основою (характеристиками), на підставі якої відбувається порівняння, можуть бути один або кілька консеквентних прикметників чи прислівників, а саме:

– **mad** (злий): “*Hoppo had been mad as hell when Johnny landed the Kuala Lumpur contract, and Selena was glad*” [15, с. 323]; “*On the other hand, he also claimed to be 180 years old, so it’s possible he was as mad as a snake*” [19, с. 90];

– **nervous** (розлючений): «“*What you want? He looked nervous as hell.*» [19, с. 71];

– **heady** (п’яний): “*She is filled with relief, heady as wine and coloured only slightly by that sense of resignation she felt so often as a child...*” [15, с. 307];

– **huge and bright** (величезний і яскравий), **silver** (сріблястий): “*From the ruins of Pakwa you can see Tristane, huge and bright as a beacon, like a silver globe*” [15, с. 418];

– **bulky** (об’ємний): “*The rainclouds whip by the windows, bulky as puddings*” [15, с. 371];

– **ephemeral and deceptive** (ефемерний та оманливий): “*The idea that she could claim to belong here is an illusion, as ephemeral and deceptive as one of Dad’s transparencies*” [15, с. 359];

– **straight** (рівний, гострий): “*For a moment she couldn’t see it, there was just a wall of green, all the trees identical-seeming, like in a child’s drawing of a forest, each one straight as a matchstick, the branches set at right angles*” [15, с. 386]; “*Angela remembered Jing Li, who had been assigned to their office as their official translator: the dark line of her hair against her jawline, straight as a blade, the perfect curve of her throat, like the inside of a shell*” [15, с. 291];

– *meekly* (смиренно): “*Suddenly I’m disgusted with my own wimpiness, my willingness to sit there as meekly as a lab specimen under a microscope when I’ve got so many questions swarming through my mind*” [16, с. 23];

– *keenly* (гостро): “*She felt foolish for stating something so obvious, yet it was the knowledge of Vanja’s, carried so lightly and utilised so keenly, keenly as a fencing blade, that had most impressed her*” [15, с. 51].

Стилістично-продуктивними індивідуально-авторськими лексико-семантичними компаративними конструкціями також є такі, у яких емпатична виразність підсилюється послуговуванням різноманітними засобами і прийомами передачі колірної та звукової семантики, як-от:

– “*There were the trainers, for a start, which now Selena came to think of it were exactly the same shade of orange as the fish in the bucket*” [15, с. 10]. Конкретизація імпліцитної семантики зовнішнього вигляду кросівок забезпечується використанням прийому кольоро-наслідування, тобто такий предмет гардероба у головної героїні твору асоціюються з таким

відтінком помаранчевої барви, як колір риби у цебрі.

– “*I remembered the sound of the organ as a kind of low droning, like someone trying to hum a tune through greaseproof paper*” [15, с. 189]. Неповторність звучання органа передається за допомогою прийому звуконаслідування (ономатопеї: *low droning* – приглушене бджолине дзижчання), який авторка описує як звук, що проходить крізь жиронепроникний папір.

Висновки. Висновуємо, що задуманої автором інтенсивності й експресивності висловлень у художньому дискурсі як «ознак емпатичних конструкцій англійської мови» [1, с. 9], окрім іншого, можна досягти за допомогою низки компаративних моделей. Збагачення художнього тексту порівняльними емпатичними конструкціями доповнює поліваріантність та глибину застосовуваних механізмів та інструментів експлікації емотивних станів, дій, почуттів, уявлень і думок як авторів, так і персонажів творів. Перспективу подальших розвідок убачаємо у мультиплікаційному і кумулятивному вимірі аналізу продуктивних компаративем у рамках різних літературних стилів.

Література:

1. Білецька І., Грабова Т. Англійські лексичні та граматичні емпатичні конструкції та їх ознаки. *Вісник Українсько-туркменського культурно-освітнього центру*. Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. Вип. 1. Ч. II. С. 5–11.
2. Білоконенко Л. Емпатичні фігури. Сучасний художній дискурс: мовностилістичний вимір : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ж. Колоїз. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С.В., 2024. С. 195–237.
3. Гижа І. Б. Переклад англійських емпатичних конструкцій українською мовою. *Сучасні напрямки досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов : IV Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих науковців*. 2012. С. 102–105.
4. Голоюх Л.В. Порівняння як структурно-стилістичний компонент художнього тексту (на матеріалі сучасної української історичної прози) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 1996. 225 с.
5. Грипас О.Ю. Засоби маркування компаративних відношень у формально-синтаксичній структурі речення в українській мові. *Studia philologica*. 2016. № 6. С. 85–90.
6. Кононенко В.І. Прагматика художнього тексту: пошуки нового стилю : монографія. Київ; Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаника, 2021. 365 с.
7. Літературознавчий словник-довідник. / За ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремка. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
8. Мацько Л.І. Порівняння. Українська мова : Енциклопедія. / Редкол.: В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» імені М.П. Бажана, 2004. С. 507.
9. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилістика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
10. М'яснянкін Л.І. Порівняння як лінгвістична категорія. *Українознавець*. 2006. Вип. 1. С. 86–92.
11. Панченко О.І., Вотінцева М.Л. Емфаза та її різновиди в англійській мові (на матеріалі творів Дж. Остен). *Вісник науки та освіти*. 2023. № 11(17). С. 209–309.
12. Шаповалова Н.П. Функціонально-семантичний статус порівняльних конструкцій сучасної української мови : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Донецьк, 1998. 180 с.
13. Шатілова Н.О. Порівняння в мовно-образній системі художнього тексту (на матеріалі творів Сидора Воробкевича). *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика*. 2023. Т. 34(73), № 1. Ч.1. С. 92–97.

14. Яницький Є.І. Лексико-граматичні засоби відтворення емпізи в сучасному політичному дискурсі (на матеріалах промов Джеремі Ханта) : магістерська робота. Кривий Ріг : КДПУ, 2021. 96 с.
15. Allan N. *The Rift*. London : Titan Books, 2017. 432 p.
16. Haddix M. *Double Identity*. New York : Simon & Schuster Children's Publishing, 2005. 218 p.
17. Kukharenko V.A. *A Book of Practice in Stylistics*. Vinnytsya : Nova Knyha, 2003. 160 p.
18. Scalzi J. *The Ghost Brigades*. New York : Tor Books, 2006. 384 p.
19. Smith M. *Spare*. New York : HarperCollins, 1996. 328 p.

References:

1. Biletska, I., & Hrabova, T. (2017). Anhliyski leksychni ta hramatychni emfatychni konstruktsiyi ta yikh oznaky [English lexical and grammatical emphatic constructions and their features]. *Visnyk Ukrayinsko-turkmenkoho kulturno-osvitnyoho tsentru*, 1, 5–11. [in Ukrainian].
2. Bilokononko, L. (2024). Emfatychni fihury [Emphatic figures]. *Suchasnyy khudozhniy dyskurs: movnostylistychnyy vymir*: Collective monograph. Kryvyy Rih: IE Marynchenko S.V., 195–237. [in Ukrainian].
3. Hyzha, I. (2012). Pereklad anhliyskykh emfatychnykh konstruktsiy ukrayinskoyu movoyu [Translation of English emphatic constructions into Ukrainian]. *Suchasni napryamky doslidzhen mizhkulturnoyi komunikatsiyi ta metodyky vykladannya inozemnykh mov*, 102–105. [in Ukrainian].
4. Holoyukh, L. (1996). Porivnyannya yak strukturno-stylistychnyy component khydozhnyoho tekstu (na materialakh suchasnoyi ukrayinskoyi istorychnoyi prozy) [Comparison as a structural and stylistic component of fiction (based on modern Ukrainian historical prose)]. PhD dissertation: 10.02.01. Kyiv. [in Ukrainian].
5. Hrypas, O. (2016). Zasoby markuvannya komparatyvnykh vidnoshen u formalno-syntaktychniy strukturі rechennya v ukrayinskiy movi [Means of marking of the comparative relations in formal grammatical structure of the sentence]. *Studia philologica*, 6, 85–90. [in Ukrainian].
6. Kononenko, V. (2021). Prahmatyka khudozhnyoho tekstu: poshuky novostylyu [Pragmatics of fiction: searching for the new style]. Monograph. Kyiv; Ivano-Frankivsk: Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. [in Ukrainian].
7. Literaturoznachnyy slovnyk-dovidnyk [Literary-studies dictionary-guide]. (2007). / Ed. by R. Hromyak, Yu. Kovaliv, V. Teremko. Kyiv: Academia. [in Ukrainian].
8. Matsko, L. (2004). Porivnyannya [Comparisons]. *Ukrainian language: Encyclopedia*. / Eds. V. Rusanivskyy, O. Taranenko, M. Zyablyuk et al. Kyiv: Vyd-vo "Ukrayinska entsyklopediya" imeni M.P. Bazhana. [in Ukrainian].
9. Matsko, L., Sydorenko, O., Matsko, O. (2003). Stylistyka ukrayinskoyi movy: pidruchnyk [Stylistics of the Ukrainian language: Manual]. Kyiv: Vyscha shkola. [in Ukrainian].
10. Myasnyankina, L. (2006). Porivnyannya yak linhvistychna katehoriya [Comparison as a linguistic category]. *Ukrayinoznave*, 1, 86–92. [in Ukrainian].
11. Panchenko, O., & Votintseva, M. (2023). Emfaza ta yiyi riznovydy v anhliyskiy movi (na materialakh tvoriv Dzh. Osten) [Emphasis and its types in English (based on J. Austen works)]. *Visnyk nauky ta osvity*, 11(17), 209–309. [in Ukrainian].
12. Shapovalova, N. (1998). Funktsionalno-semantychnyy status porivnyalnykh konstruktsiy suchasnoyi ukrayinskoyi movy [The functional-semantic status of comparative constructions in Modern Ukrainian language]. PhD dissertation: 10.02.01. Donetsk. [in Ukrainian].
13. Shatilova, N. (2023). Porivnyannya v movno-obrazniy systemi khudozhnyoho tekstu (na materialakh tvoriv Sydora Vorobkevycha) [Comparison in the language-picture system of artistic text (based on the works of Sydir Vorobkevych)]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiya. Zhurnalistyka*, 34(73), 92–97. [in Ukrainian].
14. Yanytskyy, Ye. (2021). Leksyko-hramatychni zasoby vidtvorennya emfazy v suchasnomu politychnomu dyskursi (na materialakh proмов Dzeremi Khanta) [Lexico-grammatical means for emphasis manifestation in modern political discourse (based on the speeches of Jeremy Hunt)]. Master's paper. Kryvyy Rih: KRSPU. [in Ukrainian].
15. Allan, N. (2017). *The Rift*. London: Titan Books.
16. Haddix, M. (2005). *Double Identity*. New York: Simon & Schuster Children's Publishing.
17. Kukharenko, V. (2003). *A Book of Practice in Stylistics*. Vinnytsya: Nova Knyha.
18. Scalzi, J. (2006). *The Ghost Brigades*. New York: Tor Books.
19. Smith, M. (1996). *Spare*. New York: HarperCollins.

Дата першого надходження статті до видання: 01.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 14.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 06.04.2026